

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 64.707.071 Національного
університету цивільного захисту
України, доктору наук з державного
управління, професору
Неллі ЛЕОНЕНКО

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, доцента Марутян Рени Рубенівни на дисертаційну роботу Коцюби Катерини Миколаївни «Організаційно-правовий механізм інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади України», подану до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність дисертаційної роботи

Актуальність рецензованої дисертації Коцюби Катерини Миколаївни є беззаперечною, що зумовлено низкою об'єктивних факторів розвитку сучасного суспільства та публічного управління. Дослідження присвячено організаційно-правовому механізму інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні, що відповідає ключовим викликам цифрової трансформації та модернізації державного управління.

Сучасний етап суспільного розвитку характеризується стрімкою діджиталізацією усіх сфер життєдіяльності, зокрема системи публічного управління, яка повинна забезпечувати оперативність, відкритість, доступність і прозорість адміністративних процесів. Відтак, органи публічної влади змушені оперативно адаптуватися до нових умов, впроваджуючи інноваційні інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) як невід'ємний інструмент своєї діяльності. У цьому контексті інформаційно-технологічний супровід виступає не лише технічним засобом оптимізації процесів, а й важливим чинником реалізації принципів демократичного врядування, участі громадян в управлінні та підвищення ефективності роботи державних інституцій.

Дисертанткою обґрунтовано, що сучасне електронне урядування та

електронна демократія потребують розвиненої системи ІКТ-супроводу, що забезпечує інтерактивність взаємодії між державою та громадянським суспільством, формує передумови для підвищення довіри до державних інституцій і розширення можливостей залучення громадян до процесів прийняття управлінських рішень.

Дослідження має особливу практичну значущість у контексті євроінтеграційних процесів України, які вимагають модернізації організаційно-правових механізмів управління відповідно до європейських стандартів і найкращих практик. Впровадження передових ІКТ-рішень в діяльність органів публічної влади є одним із базових індикаторів відповідності державного управління принципам належного врядування та сталого розвитку. У цьому аспекті наукові положення, розроблені у дисертаційній роботі, мають вагомe значення для удосконалення правового забезпечення електронного урядування та розвитку інформаційної інфраструктури публічного сектору в Україні.

Особливої актуальності набуває обрана тематика в умовах гібридних викликів, включаючи загрози кібербезпеці, необхідність захисту державних інформаційних ресурсів і забезпечення стійкості інформаційних систем в умовах воєнних дій та поствоєнної відбудови. Відповідно, розробка науково обґрунтованих підходів до формування ефективного організаційно-правового механізму інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади має не лише теоретичне, а й суттєве прикладне значення для забезпечення стійкості, адаптивності та інноваційності державного управління.

Таким чином, дисертаційна робота Коцюби К.М. відповідає сучасним запитам науки і практики публічного управління, сприяє розвитку національної системи електронного урядування та інтеграції України у глобальний цифровий простір. Актуальність дослідження посилюється його орієнтацією на вирішення практичних завдань вдосконалення нормативно-правового регулювання, організаційної структури та функціонування інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади в умовах цифрової трансформації суспільства.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертаційна робота Коцюби К.М. вирізняється комплексним підходом до дослідження проблеми. Авторка не обмежується констатацією важливості інформаційно-технологічного супроводу, а й здійснює глибокий аналіз його організаційно-правових аспектів.

Особистий внесок здобувачки полягає в розробці теоретико-методологічних засад функціонування відповідного механізму, а також у формулюванні практичних рекомендацій щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення цифрової трансформації публічного сектору.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, представлених у дисертації, не викликає сумнівів. Вони базуються на ретельному аналізі наукової літератури, емпіричних даних та кращих практик впровадження ІКТ в органах публічної влади.

Дисертанткою проведено ґрунтовне дослідження функціональної ролі цифрових технологій в управлінні, оптимізації адміністративних процесів та наданні публічних послуг. Особливу увагу приділено аналізу бар'єрів на шляху ефективної цифрової трансформації, таким як інституційний опір, недосконалість інфраструктури, проблеми кібербезпеки та недостатня інтеграція інформаційних систем.

Важливим елементом дослідження є емпіричний аналіз стану цифровізації окремих органів публічної влади, де авторкою запропоновано оригінальні підходи до оцінювання ефективності впровадження ІКТ, що має значний науково-практичний потенціал.

Окремої уваги заслуговує аналіз зарубіжного досвіду інформаційно-технологічного супроводу, зокрема, досвіду Південної Кореї та ЄС. Дисертантка не лише констатує позитивні приклади, але й обґрунтовує можливості їх адаптації до українських реалій.

Дисертаційна робота відзначається високим рівнем обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Авторкою проведено глибокий аналіз теоретичних джерел, чинного законодавства та практики застосування

ІКТ в діяльності органів публічної влади. Методологія дослідження є комплексною та включає широкий спектр методів наукового пізнання. Отримані результати є достовірними та підтверджуються емпіричними даними.

Наукова новизна дисертації полягає в: розробці концептуальних засад інформаційно-технологічного забезпечення суспільно-політичних процесів між владою та громадянами; систематизації та характеристиці основних сутнісних ознак інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади; обґрунтуванні інноваційних підходів до формування та імплементації організаційно-правового механізму інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади в Україні; визначенні напрямів адаптації зарубіжного досвіду інформаційно-технологічного супроводу до умов України тощо.

Достовірність результатів і висновків дослідження забезпечена належним методологічним рівнем роботи, складність і специфіка досліджуваної проблематики обумовили використання широкого методологічного інструментарію загальнотеоретичних та спеціальних методів дослідження, що спираються на принципи об'єктивності, обґрунтованості, системності, логічності та критичності.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях

Результати дисертаційного дослідження відображені в 11 наукових працях, з яких: 3 статті у наукових фахових виданнях України з державного управління, 8 тез доповідей на науково-практичних конференціях, які належним чином аргументовані з використанням загальнонаукових і спеціальних методів дослідження.

Теоретичне і практичне значення дисертації

Дисертаційна робота має значне теоретичне і практичне значення. Її результати поглиблюють наукові знання про сутність, зміст та особливості інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади. Розроблені в роботі теоретичні положення можуть бути використані для

подальших наукових досліджень у сфері публічного управління та адміністрування загалом, а також електронного урядування зокрема.

Основні положення дисертаційного дослідження були використані у діяльності Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (довідка про впровадження від 05 грудня 2024 р. № 94-3034/94), Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у м. Києві (довідка про впровадження від 13 березня 2025 р. № 1-ДВ/71 12).

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів для: розробки та реалізації стратегій цифрової трансформації органів публічної влади; підвищення ефективності надання адміністративних послуг населенню; забезпечення прозорості та відкритості діяльності органів публічної влади; розробки нормативно-правових актів у сфері електронного урядування.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості теоретичних і методичних положень дисертаційної роботи, її цілісність та логіку викладення матеріалу, варто зробити декілька зауважень і звернути увагу на дискусійні положення.

По-перше, на наш погляд, було б корисно доповнити проведену оцінку ефективності використання ІКТ у діяльності органів публічної влади аналізом даних у динаміці, а також включити приклади з інших територіальних одиниць України для кращого виявлення загальних тенденцій та регіональних особливостей.

По-друге, було би доцільно надати конкретизовані пропозиції щодо поетапного впровадження інформаційно-технологічних рішень у діяльність органів публічної влади з обов'язковим урахуванням особливостей різних рівнів публічного управління (центрального, регіонального та місцевого).

По-третє, важливо конкретизувати механізми формування кадрового потенціалу органів публічної влади, зокрема щодо системної підготовки та

перепідготовки фахівців у сфері ІКТ і публічного управління в умовах цифрової трансформації.

По-четверте, оскільки орієнтація на потреби громадян є важливою складовою П'ятої промислової революції, варто детальніше розглянути механізми залучення громадськості до створення та реалізації цифрових сервісів.

І наостанок. У контексті євроінтеграційних прагнень України варто було би приділити більше уваги аналізу відповідності розроблених рекомендацій вимогам ключових міжнародних документів у сфері цифрового урядування.

У той же час, зазначені недоліки не впливають на загалом високий науково-теоретичний рівень виконаного дисертаційного дослідження.

Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертаційна робота Коцюби Катерини Миколаївни «Організаційно-правовий механізм інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади України» є самостійним, завершеним науковим дослідженням.

Актуальність обраної теми дослідження, обґрунтованість наукових положень та висновків і запропонованих авторкою рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх вірогідність, достовірність та наукова новизна одержаних результатів, повнота їх викладу в опублікованих працях свідчать про глибоку наукову самостійність авторки, високий рівень підготовленості дослідження. Одержані авторкою результати забезпечують розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань «Публічне управління та адміністрування».

Дисертаційна робота Коцюби Катерини Миколаївни на тему: «Організаційно-правовий механізм інформаційно-технологічного супроводу діяльності органів публічної влади України» відповідає спеціальності, за якою вона виконана, та вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р.

№ 44 (з подальшими змінами та доповненнями). Автор дослідження – Коцюба Катерина Миколаївна – заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,
доцент, професор кафедри глобальної
та національної безпеки Навчально-
наукового інституту публічного
управління та державної служби
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Рена МАРУТЯН

